

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
11/17. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2017. február 7.

A főtanácsnok C-638/16. sz. ügyre vonatkozó indítványa
X és X kontra État belge

Mengozzi főtanácsnok szerint a tagállamoknak humanitárius vízumot kell kiadniuk, ha komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető, hogy a megtagadás a nemzetközi védelemre váró személyeket kínzásnak, vagy embertelen vagy megalázó bánásmódnak teszi ki

Az érintett személy és a megkeresett tagállam közötti kapcsolatok fennállása vagy annak hiánya irreleváns

2016. október 12-én egy Aleppóban (Szíria) élő szíriai pár, valamint három kiskorú szíriai állampolgár gyermekük Belgium bejrúti nagykövetségén (Libanon) vízumkérelmeket terjesztett elő. 2016. október 13-án visszatértek Szíriába. A kérelmek az Európai Unió vízumkódexe¹ alapján korlátozott területi érvényességű vízum megszerzésére irányultak annak lehetővé tételéhez, hogy e család menedéjog iránti kérelem Belgiumban való előterjesztése érdekében elhagyja az ostromlott Aleppó városát. Az egyik családtag kifejti többek között azt, hogy egy fegyveres csoport elrabolta, megverte és megkínozta, mielőtt végül váltságdíj ellenében szabadon bocsátották. Hangsúlyozzák különösen a biztonsági helyzet romlását Szíriában általánosságban, Aleppóban pedig különösen, valamint azt a tényt, hogy ortodox keresztény vallásúak, és vallásos hitük miatt üldöztetés veszélyének vannak kitéve. Hozzáteszik, hogy lehetetlen számukra menekültként nyilvántartásba vetetni magukat a szomszédos országokban, tekintettel különösen arra a körülményre, hogy a Libanon és Szíria közötti határt időközben lezárták.

2016. október 18-án az Office des étrangers (idegenrendészeti hivatal, Belgium) elutasította ezeket a kérelmeket. Arra az álláspontra helyezkedik, hogy a kérdéses szíriai családnak azzal, hogy a menedéjog iránti kérelem Belgiumban való előterjesztése érdekében korlátozott területi érvényességű vízumot kért, nyilvánvalóan az volt a szándéka, hogy 90 napot meghaladóan tartózkodjon Belgiumban². Ezenfelül a hivatal különösen azt hangsúlyozza, hogy a tagállamok nem kötelesek a katasztrofális helyzetben élő bármely személynek a területükre való befogadására.

A szíriai család következőképpen a Conseil du contentieux des étrangershez (a külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) fordult a vízum megtagadásáról szóló határozatok végrehajtásának felfüggesztése érdekében. Ez a bíróság sürgősséggel úgy határozott, hogy a vízumkódexnek, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája 4. cikkének (a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma) és 18. cikkének (a menedéjog) értelmezését kéri a Bíróságtól.

A mai napon ismertetett indítványában Paolo Mengozzi főtanácsnok mindenekelőtt arra a következtetésre jut, hogy a kérdéses szíriai család helyzetét a vízumkódex, ennél fogva pedig az uniós jog szabályozza.

¹ A Közösségi Vízumkódex létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 810/2009/EK rendelet, különösen pedig e rendelet 25. cikke (1) bekezdésének a) pontja.

² A vízumkódex 1. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében e kódex létrehozta „a tagállamok területén való átutazásra vagy bármely hat hónapos időszakban három hónapot meg nem haladó, tervezett tartózkodásra jogosító vízumok kiadására vonatkozó eljárásokat és feltételeket”. E kódex 32. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint a vízumkérelmet el kell utasítani, amennyiben megalapozott kétely merül fel, hogy a kérelmező a kérelmezett vízum lejártá előtt el szándékozik hagyni a tagállamok területét.

Ezenkívül azt az álláspontot képviseli, hogy a tagállami hatóságok valamely határozatnak a vízumkódex alapján történő elfogadásával az uniós jogot hajtják végre, és ennél fogva kötelesek a Charta által biztosított jogok tiszteletben tartására.

Mengozzi főtanácsnok e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Chartában előírt alapvető jogokat, amely Chartának a tiszteletben tartása az uniós jog keretében eljáró minden tagállami hatóságot kötelez, bármely területi kritériumtól függetlenül biztosítják az ilyen hatóság által elfogadott jogi aktusok címzettjeinek.

Azt a kérdést illetően, hogy a tagállam köteles-e humanitárius vízum kiadására olyan helyzetben, amikor többek között a Charta 4. cikke megsértésének bizonyítékokkal alátámasztott kockázata áll fenn, a főtanácsnok igennel válaszol, még hozzá függetlenül attól, hogy a személy és a megkeresett tagállam között létezik-e kapcsolat vagy sem.

A főtanácsnok elveti a vízumkódex olyan értelmezését, miszerint e kódex a tagállamoknak az ilyen vízumok kiadására csak egy pusztán felhatalmazást biztosít. Álláspontja a vízumkódex rendelkezéseinek szövegén és szerkezetén, valamint annak szükségességén alapul, hogy a tagállamok mérlegelési mozgásterük gyakorlásával e rendelkezések alkalmazása során tiszteletben tartásuk a Charta által biztosított jogokat.

Ebben az összefüggésben a tagállamok rendelkezésére álló mérlegelési mozgásteret szükségszerűen behatárolja az uniós jog.

A főtanácsnok szerint tagadhatatlan, hogy a felperesek Szíriában legalábbis olyan különösen súlyos embertelen bánásmód tényleges veszélyének voltak kitéve, amely egyértelműen a Charta 4. cikkében meghatározott tilalom hatálya alá tartozik. Tekintettel különösen a szíriai helyzettel kapcsolatban rendelkezésre álló információkra, a belga állam nem juthatott arra a következtetésre, hogy mentesült a Charta 4. cikke szerinti pozitív kötelezettségének teljesítése alól.

Következésképpen Mengozzi főtanácsnok azt javasolja, hogy a Bíróság a Conseil du contentieux des étrangersnek (a külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) úgy válaszoljon, hogy az a tagállam, amelyben valamely harmadik országbeli állampolgár humanitárius okokból korlátozott területi érvényességű vízum kiadását kéri, köteles ilyen vízumot kiadni, ha komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető, hogy az ezen dokumentum kiadásának megtagadása annak közvetlen következményéhez vezet, hogy ezen állampolgárt a Charta 4. cikkében tiltott bánásmódnak teszik ki azzal, hogy megfosztják egy olyan jogi lehetőségtől, hogy a nemzetközi védelem e tagállamban való kérelmezése iránti jogát gyakorolja.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)”

☎ (+32) 2 2964106